Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000327054

Datum
16 juni 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
3

Aan Minister van BZK
Van BFR/RTM

nota

Voortzetten van specifieke uitkeringen en het toekennen van nieuwe specifieke uitkeringen

Aanleiding

Het voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen (SPUKS) of het toekennen van nieuwe SPUKS is slechts mogelijk op basis van een kabinetsbesluit. Door middel van het afwegingskader dat op 25 oktober 2024 in de MR is vastgesteld, wordt bepaald of een nieuwe SPUK ingesteld kan worden, of dat een SPUK voortgezet kan worden. Dit is in de Startnota van het kabinet herbevestigd.

In april 2026 zijn zes SPUKS aangemeld voor verlenging en zijn vier nieuwe SPUKS aangemeld. Alle tien SPUKS zijn na toetsing akkoord bevonden door de fondsbeheerders, de betreffende vakdepartementen en de koepels (positief ambtelijk advies). De ministerraad heeft op 3 juli jongstleden ingestemd met de SPUKS.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de brief 'uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen' aan de Tweede Kamer, inclusief de bijlagen.

Kern

- Om de beleidsvrijheid van gemeenten te vergroten en administratieve- en controlelasten te verminderen, wordt er ingezet op het verstrekken van middelen via fondsuitkeringen in plaats van specifieke uitkeringen.
- In de Startnota van het kabinet is opgenomen dat het voortzetten van bestaande specifieke uitkeringen of het toekennen van nieuwe SPUKS slechts mogelijk is op basis van een kabinetsbesluit.
- De volgende zes SPUKS zijn aangemeld voor een verlenging:
    - VRO: Het Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie (NPLW).
    - VRO: de isolatie- en ventilatie subsidie voor de isolatieaanpak (maatregel 29) uit 'Nij Begun'.
    - VRO: de isolatie- en ventilatieaanpak in Groningen en Noord-Drenthe (maatregel 29 uit 'Nij Begun') in 2025.
    - VRO: de Aanpak Energiearmoede.
    - IenW: Beekdalen zijrivieren Maas Limburg.
    - VWS: de Versterking GGD-en (VGGD-en).

- Voorts gaat het om de volgende vier nieuwe SPUKS:
    - EZK: Gebiedsinvesteringen Hoogspanning op land.
    - VWS: AZWA (Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord).
    - VWS: Stimulering Sport en BRC-regeling.

    - VWS: Quarantainemaatregelen opvarenden Hondius (Andesvirus).
- De motivering, waarom een nieuwe SPUK of voortzetting van een bestaande nodig wordt geacht, is in de bijlage 2 toegelicht. Dit komt erop neer dat op basis van het ingevulde afweegkader geen andere mogelijkheid gezien werd dan een SPUK, bijvoorbeeld omdat er sprake is van dwingende bestedingsvoorwaarden, of een sterke bestuurlijke wens om het geld te 'labelen' voor specifieke uitgaven. Hierover is tevens afstemming gezocht met de VNG.
- Over de SPUK 'Stimulering Sport en BRC' is intensief aanvullend contact geweest met VWS en VNG. Sportbeleid is in grote mate een autonome taak van gemeenten, waar een SPUK als bekostiging niet voor de hand ligt. Tegelijk is er voor deze SPUK politieke steun en behoefte aan meerjarige zekerheid, ook bij VNG, waardoor akkoord kan worden gegaan met een verlenging van drie jaar.
- In de toekomst zal met de te wijzigen Financiële-verhoudingswet de bijzondere fondsuitkering (BFU) worden geïntroduceerd, die een alternatief biedt voor de (administratief belastende) SPUK; bestedingsvrij is, maar wel met de mogelijkheid om kwantitatieve beleidsinformatie op te vragen.
- Een overzicht van de (ambtelijke) oordelen van de fondsbeheerders, vakdepartementen en koepels vindt u in bijlage 1. Voorts vindt u het oordeel per specifieke uitkering weergegeven met nadere toelichting in bijlage 2 "uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen". In bijlage 3 is de voorgenomen Kamerbrief opgenomen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
3	Kamerbrief instelling en verlenging specifieke uitkeringen	
2	Uitkomst nieuwe en voort te zetten specifieke uitkeringen	